

KEMENTERIAN PENDIDIKAN MALAYSIA
Jabatan Pendidikan Negeri Sabah

SOALAN PERCUBAAN SPM 2025 [SET 1]
JABATAN PENDIDIKAN NEGERI SABAH
SEJARAH
KERTAS 2
PERATURAN PEMARKAHAN

UNTUK KEGUNAAN PEMERIKSA SAHAJA

AMARAN

Peraturan pemarkahan ini **SULIT** dan **Hak Cipta Jabatan Pendidikan Negeri Sabah**. Kegunaanya khusus untuk pemeriksa yang berkenaan sahaja. Sebarang maklumat dalam peraturan pemarkahan ini tidak boleh dimaklumkan kepada sesiapa. Peraturan pemarkahan ini tidak boleh dikeluarkan dalam apa-apa bentuk media.

Peraturan pemarkahan ini mengandungi 26 halaman bercetak.

[Lihat halaman sebelah

PERATURAN PEMARKAHAN SOALAN STRUKTUR			
Soalan	Perincian		Markah
1 (a)	Senaraikan dua golongan diperintah dalam KMM. [2 x 1m]		
	F1	Peniaga	1
	F2	Petani	1
	F3	Tukang	1
	F4	Nelayan	1
	F5	Hamba Raja	1
	F6	Hamba berhutang	1
	F7	Hamba biasa	1
		[Mana-mana 2F x 1 m]	[2 m]
1 (b) (i)	Peranan golongan pemerintah. [2 x 1m]		
	F1	Menaungi/menjaga keselamatan rakyat	1
	F2	Mewujudkan perpaduan rakyat	1
	F3	Bertanggungjawab terhadap kemakmuran/kestabilan kerajaan	1
	F4	Memperkenalkan undang-undang	1
	F5	Memelihara keamanan	1
	F6	Memelihara kebajikan rakyat di kawasan pegangan	1
	F7	Mengutip hasil melalui sistem serah	1
	F8	Membekalkan tenaga kerja melalui sistem kerah	1
		[Mana-mana 2F x 1 m]	[2 m]
1 (b) (ii)	Peranan golongan diperintah. [2 x 1m]		
	F1	Menunjukkan ketaatan kepada pemerintah	1
	F2	Mematuhi semua arahan/tidak menderhaka kerana bimbang ditimpah tulah	1
	F3	Menjadi tentera	1
	F4	Menghadiri majlis umum/gotong royong	1
	F5	Menjadi pengayuh/pendayung kapal perang	1
	F6	Menyumbang tenaga kerja/sistem serah	1
	F7	Membina istana /jalan raya	1
		[Mana-mana 2F x 1 m]	[2 m]
1 (c)	Maklumat berikut berkaitan hubungan secara timbal balik antara pemerintah dengan rakyat. Titah baginda, “Barang siapa hamba Melayu derhaka mengubahkan perjanjiannya, dibalikkan Allah bumbung rumah ke bawah kaki ke atas”. Maka sembah Demang Lebar Daun, Jikalau Raja Melayu itu mengubah perjanjian dengan hamba Melayu, dibinasakan Allah negerinya dan takhta kerajaannya”. Waadat antara Sang Sapurba dengan Demang Lebar Ulasan maklumat. [4 x 1m]		

	F1	Hubungan erat antara raja dan rakyat	1
	F2	Perjanjian yang tidak boleh di langgar oleh mana-mana pihak	1
	F3	Rakyat tidak menderhaka kepada raja	1
	F4	Sekiranya menderhaka akan di timpa tulah/balasan	1
	F5	Rakyat setia kepada raja	1
	F6	Mengukuhkan kuasa raja	1
	F7	Raja menaungi rakyat	1
	F8	Raja tidak boleh mezalimi rakyat	1
		(Mana-mana jawapan munasabah diterima)	
		[Mana-mana 4F x 1 m]	[4 m]

PERATURAN PEMARKAHAN SOALAN STRUKTUR			
Soalan	Perincian		Markah
2 (a)	Nyatakan dua faktor penyerahan Sarawak kepada British. [2 x 1m]		
	F1	Masalah waris takhta	1
	F2	Desakan kerajaan British	1
	F3	Masalah kewangan	1
		[Mana-mana 2F x 1 m]	[2 m]
2 (b)	Jelaskan reaksi penduduk tempatan terhadap penyerahan tersebut. [4 x 1m]		
	F1	Menimbulkan kemarahan penduduk tempatan	1
	F2	Mendapat bantahan/tentangan penduduk	1
	F3	Penyerahan ini bertentangan dengan perlembagaan 1941	1
	F4	Prinsip Kelapan dalam Perlembagaan 1941 menyatakan bahawa pemerintahan sendiri kepada rakyat Sarawak	1
	F5	Menurut perlembagaan ini penduduk Sarawak akan dibimbing untuk mentadbir negeri mereka sendiri	1
	F6	Penyerahan ini menafikan hak rakyat	1
	F7	Vyner Brooke mengetepikan surat Wasiat Charles Brooke	1
	F8	Vyner Brooke membuat keputusan tanpa berbincang dengan Raja Muda(Anthony Brooke) dan Tuan Muda(Bertram Brooke)	1
	F10	Golongan penentang mahu memulihkan pemerintahan Dinasti Brooke untuk mendapatkan kemerdekaan dengan mudah	1
	F11	Tipu muslihat Gerard T. MacBryan	1
	F12	Menggunakan tekanan/desakan/pujukan dan sogokan untuk mendapatkan persetujuan daripada ketua tempatan	1
	F13	Terdapat penduduk yang menyokong penyerahan ini	1
	F14	Dapat memajukan negeri	1
	F15	Datu Bandar Abang Haji Mustapha dapat memajukan Sarawak dalam pelbagai aspek selepas perang	1
	F16	Aspek politik/perhubungan/perdagangan/pertanian/pendidikan/Kesihatan/meningkatkan taraf hidup	1
	F17	Memajukan penduduk tempatan	1
	F18	Penubuhan Young Malay Association(YMA) oleh golongan propenyerahan	1
	F19	Menggalakkan kemajuan orang melayu dalam bidang ekonomi dan sosial	1
	F20	Pertubuhan ini membantu orang melayu yang mundur dan ketinggalan dalam pelbagai aspek	1

[Lihat halaman sebelah

	F21	Kegiatan YMA menjurus bidang pelajaran/agama/sukan	1
	F22	YMA menubuhkan cawangan di Miri/ Kalaka/Sibu	1
	F23	Memberi peluang pekerjaan dalam perkhidmatan awam	1
	F24	Ramai golongan intelektual diberi peluang untuk mengisi jawatan tinggi dalam perkhidmatan kerajaan	1
	F25	Contohnya peguam/doktor/jurutera	1
		[Mana-mana 4F x 1 m]	[4 m]
2 (c)	Mengapakah peristiwa penyerahan Sarawak kepada British boleh dijadikan iktibar kepada generasi muda? [4 x 1m]		
	F1	Bagi menjaga kedaulatan negara	1
	F2	Tidak mudah mempercayai orang luar	1
	F3	Memastikan kemerdekaan negara berkekalan	1
	F4	Menjaga kestabilan politik	1
	F5	Memastikan kesejahteraan sosial terpelihara	1
	F6	Mengutamakan kemajuan ekonomi	1
	F7	Mengeratkan perpaduan kaum	1
	F8	Memastikan keamanan negara terpelihara	1
	F9	Menjaga keselamatan negara	1
		(Mana-mana jawapan munasabah diterima)	
		[Mana-mana 4F x 1 m]	[4 m]

PERATURAN PEMARKAHAN SOALAN STRUKTUR			
Soalan	Perincian		Markah
3 (a)	Terangkan latar belakang institusi Majlis Raja-Raja (MRR) [3 x 1m]		
	F1	Ditubuhkan secara rasmi pada tahun 1948 apabila PTM dibentuk menggantikan Malayan Union	1
	F2	Diurus sepenuhnya oleh MRR	1
	F3	Pengerusi mesyuarat ditentukan oleh MRR dalam kalangan 9 orang Raja Melayu	1
	F4	MRR bermula dengan pembentukan Durbar menjadi institusi yang lengkap dengan kuasa dan secretariat	1
	F5	Peranan MRR dikekalkan selepas Merdeka namun keanggotaannya mengalami perubahan	1
	F6	Merupakan sebahagian daripada institusi Raja berperlembagaan di negara kita	1
	F7	MRR mempunyai kedudukan dan peranan dalam pemerintahan negara	1
	F8	Berdasarkan Perlembagaan Persekutuan [Mana-mana 3F x 1 m]	1 [3 m]
3 (b)	Reaksi penduduk tempatan terhadap penyerahan tersebut.[4 x 1m]		
	F1	Memilih YDPA dan Timbalan yang dipertuan Agong	1
	F2	Bersetuju atau tidak bersetuju sebarang undang-undang memerlukan persetujuan Majlis Raja-Raja	1
	F3	Memberi nasihat berkaitan perlantikan jawatan tertentu	1
	F4	Menjadi Rujukan dalam perubahan dasar berhubung kedudukan istimewa orang Melayu, bumiputera di Sarawak dan Sabah dan kepentingan sah kaum lain	1
	F5	Menjadi Lembaga Pengampun bagi kes-kes tertentu	1
	F6	Menjadi simbol Perpaduan dan Kedaulatan negara [Mana-mana 3F x 1 m]	1 [3 m]
3 (c)	Sistem Persekutuan negara kita dapat menjamin kedaulatan dan kestabilan negara kita. Jelaskan. [4 x 1m]		
	F1	Menjamin hak dan kuasa negeri-negeri	1
	F2	Agihan kuasa yang jelas antara kerajaan persekutuan dan negeri	1
	F3	Menggalakkan perpaduan kaum dan negeri	1
	F4	Membolehkan pembangunan yang seimbang	1
	F5	Mewujudkan mekanisme semak dan imbang	1
	F6	Kewujudan undang-undang persekutuan yang seimbang	1
	F7	Memperkuatkan perpaduan nasional melalui perlembagaan	1
	F8	Meningkatkan kecekapan tadbir urus (Mana-mana jawapan munasabah diterima) [Mana-mana 4F x 1 m]	1 [4 m]

PERATURAN PEMARKAHAN SOALAN STRUKTUR			
Soalan	Perincian		Markah
4 (a)	Apakah yang anda faham tentang Rukun Negara? [2 x 1m]		
	F1	Ideologi Negara	1
	F2	Usaha kerajaan untuk menyatakan dan membimbing rakyat ke arah perpaduan	1
	F3	Merupakan susunan prinsip hidup masyarakat	1
	F4	Mengandungi nilai kenegaraan dan norma sosial seluruh aspek kehidupan bernegara	1
	F5	Seperti politik/ ekonomi/ agama/ budaya/ perundangan	1
	F6	Ikrar yang perlu dihayati oleh warganegara Malaysia	1
	F7	Dianggap sebagai falsafah hidup rakyat Malaysia	1
		[Mana-mana 2F x 1 m]	[2 m]
4 (b) (i)	Kesetiaan kepada raja dan negara. [2 x 1m]		
	F1	Negara kita mengamalkan sistem pemerintahan Raja Berpelembagaan	1
	F2	Raja merupakan simbol penyatuan dan perpaduan rakyat berbilang kaum	1
	F3	Pengamalan prinsip melahirkan rakyat yang hormat	1
	F4	Berusaha meningkatkan imej negara	1
	F5	Berani mempertahankan kedaulatan negara	1
	F6	Mempunyai ciri patriotisme yang teguh	1
		[Mana-mana 2F x 1 m]	[2 m]
4 (b) (ii)	Keluhuran perlembagaan. [2 x 1m]		
	F1	Menuntut rakyat menghormati undang-undang	1
	F2	Tidak melakukan kesalahan di sisi undang-undang	1
	F3	Berusaha menyokong penguatkuasaannya	1
	F4	Rakyat perlu bertanggungjawab mempertahankan dan memelihara undang-undang	1
	F5	Daripada dicabar oleh mana-mana pihak	1
	F6	Demi mengekalkan kehidupan yang aman dan harmoni	1
		[Mana-mana 2F x 1 m]	[2 m]
(c)	Logo berikut telah dilancarkan pada 9 Julai 2020 sempena sambutan ulang tahun Jubli Emas Rukun Negara yang ke-50.		

Ulaskan mesej yang ingin disampaikan melalui logo tersebut. [4 x 1m]

F1	Logo rasmi sambutan Jubli Emas Rukun Negara	1
F2	Rukun Negara disambut dari tahun 1970-2020 iaitu selama 50 tahun	1
F3	Lima jalur merujuk simbolik 5 prinsip Rukun Negara yang perlu dipatuhi	1
F4	Angka 50 merujuk sempena sambutan ulang tahun Rukun Negara	1
F5	Warna biru melambangkan amalan perpaduan dalam kesopanan dan kesusilaan	1
F6	Bulan dan bintang melambangkan prinsip kepercayaan kepada tuhan	1
F7	Tengkolok berkerawang bulan dan bintang simbolik prinsip kesetiaan (Mana-mana jawapan munasabah diterima)	1
	[Mana-mana 4F x 1 m]	[4 m]

[Lihat halaman sebelah

PERATURAN PEMARKAHAN SOALAN ESEI			
Soalan	Perincian		Markah
5 (a)	Jelaskan faktor-faktor yang mendorong penubuhan Persekutuan Tanah Melayu 1948. [6 x 1m]		
	F1	Penentangan Orang Melayu terhadap Malayan Union	1
	H1a	Orang Melayu /Raja-raja Melayu/Cendiakiawan	1
	H1b	Melayu/UMNO membantah perlaksanaan Malayan Union	1
	H1c	Malayan Union memberikan kesan buruk kepada Raja-raja/Orang Melayu	1
	H1d	Ahli Parlimen British menyaksikan bantahan orang Melayu	1
	H1e	Melaporkan hasil tinjauan	1
	H1f	Huru-hara akan berlaku sekiranya Malayan Union diteruskan	1
	H1f	Persediaan menggubal Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu dijalankan melalui rundingan.	1
	F2	Cadangan Raja-raja Melayu dan UMNO	1
	H2a	Malcolm MacDonald/ Sir Edward Gent, mengadakan pertemuan/perundingan dengan Raja-raja Melayu	1
	H2b	Mengatasi konflik masyarakat Melayu dengan kerajaan British	1
	H2c	Raja-raja Melayu mencadangkan persekutuan bertaraf naungan dan bukan tanah jajahan	1
	H2d	Perjanjian baharu menggantikan Malayan Union	1
	H2e	Jawatan Persuruhjaya Tinggi menggantikan Gabenor	1
	H2f	Raja-raja berkuasa dalam perundangan	1
	H2g	Perkataan ‘ Negeri-negeri Melayu’ perlu muncul dalam persekutuan baharu	1
	H2h	Sultan Perak mendesak British menerima usul pembentukan persekutuan	1
	H2i	Wakil British menyampaikan surat Bantahan daripada Sultan Perak kepada Parlimen British.	1
	F3	Sokongan Pentabir British	1
	H3a	Mewujudkan keamanan/ kestabilan/kemajuan ekonomi	1
	H3b	Pegawai tinggi British mendorong British membentuk Persekutuan Tanah Melayu.	1
	C2a	Sir Edward Gent/ Malcom MacDonald/ Sir Ralph Hone/Gammans /A.T Newbould/Roland Braddell/W.Linehan/Theodore Adams.	1
	H3c	Sir Raplh Hone mencadangkan agar British melibatkan Raja-raja Melayu dalam Pentadbiran.	1

[Lihat halaman sebelah

	H3d	Memberikan kuasa tertentu kepada sultan dalam Majlis Negeri/Majlis Perundangan.	1
	H3e	Sir Edward Gent bertemu dengan wakil UMNO	1
	H3f	British memberikan peluang kepada Dato' Onn Jaafar/ Raja-raja Melayu mengemukakan cadangan balas	1
	H3g	Mewujudkan politik stabil	1
	H3h	Mendorong pelabur luar untuk melabur di negara ini	1
	H3i	Melaksanakan dasar dekolonisasi melalui Piagam Atlantik [Mana-mana 6F x 1 m]	1 [6 m]
5 (b)	Huraikan kesan penubuhan Persekutuan Tanah Melayu 1948 terhadap penduduk Tanah Melayu. [6 x 1m]		
	F1	Mengembalikan Kedudukan Raja-raja Melayu	1
	H1a	Majlis Raja-Raja diwujudkan	1
	H1b	Dipengerusikan oleh seorang daripada Raja-raja Melayu	1
	H1c	Keanggotaannya terdiri daripada 9 orang Raja-raja Melayu	1
	H1d	Raja perlu dirujuk terhadap perkara dalam bidang kuasa kerajaan Persekutuan.	1
	F2	Menjaga / mengiktiraf kedudukan istimewa orang Melayu dan kepentingan sah kaum lain	1
	F3	Membuka ruang kewarganegaraan	1
	H3a	Orang bukan Melayu Menjadi warganegara	1
	H3b	Orang Melayu diiktiraf sebagai penduduk asal	1
	H3c	Diberi kedudukan istimewa	1
	F4	Mengwujudkan Kerjasama Kaum	1
	H4a	Usaha memupuk perpaduan/Kerjasama antara kaum	1
	H4b	Penubuhan Jawatankuasa Hubungan Antara Kaum / Communities Liaison Committee (CLC)	1
	H4c	Cadangan CLC diluluskan oleh Majlis Perundangan Persekutuan	1
	H4d	Memupuk persefahaman pemimpin pelbagai kaum	1
	H4e	Merintis pada pembentukan Perlembagaan Tanah Melayu 1957	1
	H4f	Membawa kemerdekaan [Mana-mana 6F x 1 m]	1 [6 m]

5 (c)	Baca petikan berikut. Implikasinya, kedaulatan Raja-raja Melayu diberi taat setia berserta unsur watan Tanah Melayu yang dijamin oleh Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu, maka pada 16 September 1963 lahir Malaysia yang disertai sama Singapura. Perlu dinyatakan dengan tegas bahawa kedudukan Raja-raja Melayu sebagai pemerintah Tanah Melayu, Islam sebagai undang-undang watan (law of the land), hak orang Melayu sebagai bangsa asal Tanah Melayu, bahasa Melayu yang sekian lama bertaraf Nusantara dan amalan adat Melayu adalah unsur watan atau warisan berakar umbi dan adalah jati diri Tanah Melayu sejak Kesultanan Melayu Melaka. Sumber diubah suai : Berita Harian Online, 21 Oktober 2017 Huraikan maklumat yang terdapat dalam petikan dan kesannya sekiranya keistimewaan tersebut diketepikan. [8 x 1m]		
	<table> <tr> <td data-bbox="346 927 1238 1798"> Aras 4 Pengetahuan dan pengalaman sangat jelas Bukti/ contoh sangat sesuai Membuat inferens yang tepat Jawapan yang sangat mendalam/ terperinci Komunikasi/ pengolahan sangat menarik Menunjukkan kematangan Contoh : Kedudukan Raja-raja Melayu terus dikekalkan melalui Persekutuan Tanah Melayu Perlembagaan Persekutuan menjamin kedaulatan Raja-raja Melayu Raja Melayu sebagai pemerintah Islam sebagai agama rasmi Hak dan keistimewaan orang Melayu terpelihara Kuasa Raja-raja Melayu terhapus Kehilangan kepercayaan rakyat Institusi beraja diketepikan Hak orang Melayu tidak dilindungi Ketidakstabilan politik [Mana-mana 8 x 1 m] </td><td data-bbox="1238 927 1401 1798"> 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 [8 m] </td></tr> </table>	Aras 4 Pengetahuan dan pengalaman sangat jelas Bukti/ contoh sangat sesuai Membuat inferens yang tepat Jawapan yang sangat mendalam/ terperinci Komunikasi/ pengolahan sangat menarik Menunjukkan kematangan Contoh : Kedudukan Raja-raja Melayu terus dikekalkan melalui Persekutuan Tanah Melayu Perlembagaan Persekutuan menjamin kedaulatan Raja-raja Melayu Raja Melayu sebagai pemerintah Islam sebagai agama rasmi Hak dan keistimewaan orang Melayu terpelihara Kuasa Raja-raja Melayu terhapus Kehilangan kepercayaan rakyat Institusi beraja diketepikan Hak orang Melayu tidak dilindungi Ketidakstabilan politik [Mana-mana 8 x 1 m]	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 [8 m]
Aras 4 Pengetahuan dan pengalaman sangat jelas Bukti/ contoh sangat sesuai Membuat inferens yang tepat Jawapan yang sangat mendalam/ terperinci Komunikasi/ pengolahan sangat menarik Menunjukkan kematangan Contoh : Kedudukan Raja-raja Melayu terus dikekalkan melalui Persekutuan Tanah Melayu Perlembagaan Persekutuan menjamin kedaulatan Raja-raja Melayu Raja Melayu sebagai pemerintah Islam sebagai agama rasmi Hak dan keistimewaan orang Melayu terpelihara Kuasa Raja-raja Melayu terhapus Kehilangan kepercayaan rakyat Institusi beraja diketepikan Hak orang Melayu tidak dilindungi Ketidakstabilan politik [Mana-mana 8 x 1 m]	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 [8 m]		

PERATURAN PEMARKAHAN SOALAN ESEI			
Soalan	Perincian		Markah
6 (a)	Mengapakah CLC ditubuhkan? [4 x 1m]		
	F1	Mewujudkan perundingan antara pemimpin pelbagai kaum	1
	F2	Bagi mewujudkan kestabilan politik/ ekonomi/sosial ke arah berkerajaan sendiri	1
	F3	Mengkaji hubungan kaum secara mendalam	1
	F4	Menyelesaikan isu pertikaian kaum	1
	F5	Membetulkan keadaan politik, ekonomi dan sosial	1
	F6	Mewujudkan pembahagian adil untuk semua komuniti	1
	F7	Mewujudkan keadaan harmoni dan muhibbah dalam kalangan penduduk.	1
	[Mana-mana 4F x 1 m]		[4 m]
6 (b)	Bagaimanakah CLC berperanan untuk menyelesaikan pelbagai isu yang melibatkan antara kaum? [8 x 1m]		
	F1	Isu persediaan ke arah berkerajaan sendiri	1
	H1	Mencadangkan pilihan raya diadakan secara berperingkat	1
	F2	Isu kedudukan istimewa orang Melayu	1
	H2a	Bersetuju orang Melayu wajar mempunyai kedudukan istimewa	1
	H2b	Mengiktiraf Tanah Melayu sebagai Tanah air orang Melayu	1
	F3	Isu orang Melayu tiada peluang yang sama dalam perniagaan	
	H3a	Mencadangkan penubuhan agensi RIDA	1
	H3b	Bagi meningkatkan ekonomi dan pendidikan Melayu	1
	F4	Isu kewarganegaraan bukan Melayu	1
	H4a	Syarat kewarganegaraan dilonggarkan kepada kaum bukan Melayu	1
	H4b	Bagi memupuk taat setia dan kerjasama kaum	1
	F5	Isu sistem pendidikan/ persekolahan berbeza	1
	H5a	Tubuhkan jawatankuasa pendidikan	
	H5b	Kaji sistem pendidikan yang seragam	1
	[Mana-mana 8F x 1 m]		[8 m]

[Lihat halaman sebelah

6 (c)

Baca poster berikut.

Jelaskan mesej yang terkandung dalam poster dan huraikan kepentingannya kepada pembentukan Malaysia Madani. [8 x 1m]

Aras 4

Pengetahuan dan pengalaman sangat jelas

Bukti/ contoh sangat sesuai

Membuat inferens yang tepat

Jawapan yang sangat mendalam/ terperinci

Komunikasi/ pengolahan sangat menarik

Menunjukkan kematangan

Contoh :

Mesej

M – Hindari diri dari mencetuskan provokasi

M – Lepak online/berkongsi perkara berfaedah

M – Menggunakan media sosial meraikan perayaan bersama

M – Media sebagai agen penyebaran mesej perpaduan

Kepentingan

K – Menjamin kesejahteraan negara

K – Mengekalkan kedaulatan negara

K – Bagi mengelakkan berlakunya rusuhan kaum seperti 13 Mei -

K – Menunjukkan kepelbagaian kaum dan budaya

K – Menonjolkan identiti negara

K – Keharmonian hidup masyarakat pelbagai kaum

[Mana-mana 8 x 1 m]

[8 m]

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

PERATURAN PEMARKAHAN SOALAN ESEI			
Soalan	Perincian		Markah
7 (a)	Jelaskan faktor pembentukan Malaysia. [6 x 1m]		
	F1 Keselamatan		1
	H1a Ancaman Komunis di Singapura		1
	H1b Menggugat keselamatan Persekutuan Tanah Melayu		1
	H1c Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj menganggap Singapura akan menjadi pusat kegiatan Komunis		1
	H1d Penyatuan dengan Singapura memberikan kuasa kepada Kerajaan Pesekutuan dalam bidang keselamatan dan pertahanan bagi membendung ancaman komunis di Singapura		1
	H1e Perkembangan di Sarawak		1
	H1f Ancaman komunis melalui gerakan <i>Clandestine Communist Organization</i> (CCO)		1
	H1g Penyertaan Sarawak membolehkan kerajaan British membendung ancaman komunis		1
	F2 Keseimbangan Komposisi Penduduk		1
	H2a Keputusan menerima Singapura dalam Persekutuan akan mewujudkan ketidakseimbangan komposisi penduduk antara orang Melayu dengan orang Cina		1
	H2b Dibimbangi oleh Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj dan pemimpin UMNO		1
	F3 Mempercepatkan Kemerdekaan		1
	H3a Bagi pihak British, pembentukan Malaysia dapat merealisasikan rancangan dekolonisasi serta mempercepat kemerdekaan wilayah Borneo, terutama Sarawak dan Sabah		1
	H3b H3b Kerajaan British perlu memastikan usaha ini mendapat sokongan penduduk wilayah Sarawak dan Sabah		1
	F4 Pembangunan Wilayah		1
	H4a Cadangan penyertaan Persekutuan Tanah Melayu, Sarawak, Sabah, Singapura dan Brunei bertujuan agar wilayah ini dapat bersatu dalam usaha mempercepat pelbagai bidang pembangunan		1
	H4b Pembentukan Malaysia boleh meningkatkan taraf hidup peribumi dalam pelbagai aspek		1
	H4c Seperti infrastruktur, sosial dan ekonomi yang lebih seimbang		1
	[Mana-mana 6F x 1 m]		[6 m]

[Lihat halaman sebelah

7 (b)	Pelbagai cara dilakukan untuk merialisasikan pembentukan Malaysia. Buktikan. [6 x 1m]		
	F1	Siri Lawatan	1
	H1a	Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj mengadakan lawatan ke Sarawak dan Brunei.	1
	H1b	Meninjau dan bertemu dengan pemimpin tempatan bagi menerangkan rancangan pembentukan Malaysia	1
	H1c	Kerajaan Persekutuan Tanah Melayu mengatur lawatan pemimpin Sarawak dan Sabah ke Persekutuan Tanah Melayu	1
	H1d	Datu Bandar Abang Haji Mustapha, Temenggung Jugah anak Barieng, Donald Stephens dan Datu Mustapha Datu Harun mengadakan lawatan meninjau kemajuan di Persekutuan Tanah Melayu	1
	H1e	Lawatan Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj ke Sarawak dan Sabah	
	H1f	Lawatan rombongan Dr.Burhanuddin al-Helmi dan Ghafar Baba ke Sarawak dan Sabah	1
	H1g	Lawatan ini menunjukkan terdapat kesepakatan dalam kalangan ahli politik di Tanah Melayu untuk menjelaskan gambaran sebenar tentang rancangan Malaysia kepada penduduk Sarawak dan Sabah	1
	F2	Jawatankuasa Setia Kawan Malaysia (JSKM)	1
	H2a	Menyakinkan penduduk Sarawak dan Sabah tentang pembentukan Malaysia	1
	H2b	Menyediakan ruang perbincangan bagi mendapatkan kata sepakat terhadap pembentukan Malaysia	1
	H2c	Mengumpulkan pandangan tentang pembentukan Malaysia	1
	H2d	Menyebarkan maklumat berkaitan dengan pembentukan Malaysia	1
	H2e	Memupuk aktiviti penghebahan dan mempercepat pembentukan Malaysia.	1
	H2f	Aktiviti penghebahan seperti mendedahkan perkembangan kemajuan dalam bidang pentadbiran serta projek pembangunan di Persekutuan Tanah Melayu	1
	H2g	Terdiri daripada wakil pemimpin dari Persekutuan Tanah Melayu, Singapura, Sarawak dan Sabah	1
	H2h	Donald Stephens dilantik menjadi pengerusi JSKM	
	H2i	Mesyuarat JSKM diadakan sebanyak empat kali, iaitu di Jesselton, Kuching, Kuala Lumpur dan Singapura	1
	H2j	JSKM membuat keputusan menyokong rancangan Malaysia dalam mesyuarat kedua	1
	F3	Referendum Singapura	1

	H3	Rundingan antara kerajaan Persekutuan dengan Singapura menghasilkan persetujuan penyertaan Singapura ke dalam Malaysia	1
	F4	Rundingan London	1
	H4	Bersetuju agar ditubuhkan sebuah suruhanjaya bagi meninjau reaksi penduduk di Sarawak dan Sabah	1
	F5	Suruhanjaya Cobbold	1
	H5a	Terdiri daripada wakil yang dilantik oleh kerajaan British dan Persekutuan Tanah Melayu	1
	H5b	Lord Cobbold sebagai pengerusi	1
	H5c	Ahli-ahli terdiri daripada Sir Anthony Abell, Sir David Watherson, Muhammad Ghazali Shafie dan Wong Pow Nee	1
	H5d	Tinjauan menyatakan dua pertiga penduduk menyokong pembentukan Malaysia	1
	H5e	Mengesyorkan agar Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu 1957 dijadikan asas Perlembagaan Persekutuan yang baharu	1
	H5f	Mencadangkan kuasa autonomi dan jaminan khas diberi kepada Sarawak dan Sabah yang tidak boleh dipinda atau dibatalkan oleh Kerajaan Persekutuan tanpa mendapat persetujuan daripada Kerajaan Negeri berkenaan	1
	F6	Pembentukan Jawatankuasa Antara Kerajaan (JAK)	1
	H6a	Menyediakan rangka perlembagaan dan membentuk keperluan melindungi kepentingan Sarawak dan Sabah	1
	H6b	Mengusulkan 18 perkara bagi Sarawak	1
	H6c	20 perkara bagi Sabah yang perlu di masukkan ke dalam Perlembagaan Persekutuan	1
	H6d	Menjamin hak serta kepentingan rakyat Sarawak dan Sabah	1
	H6e	Islam menjadi agama Persekutuan Malaysia tetapi dikecualikan kepada Sarawak dan Sabah	1
	H6f	Bahasa Melayu ialah bahasa rasmi Persekutuan Malaysia tetapi bahasa Inggeris juga digunakan sebagai bahasa rasmi di Sarawak dan Sabah	1
	H6g	Sistem pendidikan dikekalkan di bawah Kerajaan Persekutuan kecuali di Sarawak dan Sabah.	1
	H6h	Sistem pendidikan di Sarawak dan Sabah masih kekal di bawah Kerajaan Negeri sehingga Majlis negeri membuat pindaan	1
	H6i	Dalam parlimen Malaysia, sebanyak 24 kerusi diperuntukkan kepada Sarawak, 16 kerusi kepada Sabah dan 15 kerusi kepada Singapura	1
	H6j	Kuasa imigresen terletak di bawah Kerajaan Persekutuan tetapi Sarawak dan Sabah diberi kuasa sendiri mengendalikan hal ehwal imigresen	1

		[Mana-mana 8F x 1 m]	[8 m]
7 (c)	Baca petikan berikut. Kabong: Hari Malaysia yang disambut pada 16 September setiap tahun bertujuan memperingati penubuhan Persekutuan Malaysia. Ahli Dewan Undangan Negeri (ADUN) Kabong, Mohd Chee Kadir berkata, dengan pembentukan negara yang memiliki pelbagai etnik dan budaya, semangat cintakan negara perlu disemat di dalam jiwa agar Malaysia bertambah aman dan harmoni. Tanpa penghayatan dan pemahaman sejarah sambutan Hari Malaysia hanyalah sekadar ‘hari cuti umum’. Tambah beliau lagi tarikh 16 September itu sangat relevan kepada seluruh rakyat Malaysia kerana kemerdekaan yang kita kecapai hari ini tidak mungkin berlaku sekiranya negara kita masih lagi di bawah cengkaman kolonial British. Chee Kadir berkata memang wajar sambutan Hari Malaysia disambut setiap tahun kerana ia akan memperingati rakyat bahawa negara telah mencapai kemerdekaan dengan bersatu hati dan berganding bahu untuk membina sebuah negara yang maju dan bersatu padu. Tambah beliau lagi, untuk menyambut Hari Malaysia rakyat termasuk ahli politik perlu menyetepikan perbezaan politik masing-masing untuk sama-sama menyambut Hari Malaysia. Jelaskan maklumat yang terkandung dalam petikan. [8 x 1m]		
	Aras 4 Pengetahuan dan pengalaman sangat jelas Bukti/ contoh sangat sesuai Membuat inferens yang tepat Jawapan yang sangat mendalam/ terperinci Komunikasi/ pengolahan sangat menarik Menunjukkan kematangan Contoh : Maklumat M – 16 September hari memperingati penubuhan Malaysia 1 M – Pembentukan negara memiliki pelbagai etnik 1 M – Bertambah aman dan harmoni 1 M – Penhayatan dan pemahaman sejarah 1 M – Tarikh 16 Sept masih releven 1 M – Wajar sambutan Hari Malaysia 1 M – Bersatu hati/berganding bahu 1 M – Ketepikan perbezaan politik 1 Ulasan U – Kesedaran generasi muda akan pengorbanan tokoh negara 1 U – Mengekalkan perpaduan antara kaum 1 U – Melahirkan semangat patriotism dalam menjamin kesejahteraan 1 U – Mengekalkan imej negara yang mempunyai berbilang kaum 1 U – Kemakmuran dinikmati bersama 1 [Mana-mana 8 x 1 m] [8 m]		

PERATURAN PEMARKAHAN SOALAN ESEI			
Soalan	Perincian		Markah
8 (a)	Jelaskan isu sosioekonomi yang dikaitkan dengan strategi DEB [4 x 1m]		
	F1	Jurang sosioekonomi antara bumiputera dengan bukan bumiputera	1
	F2	Jurang sosioekonomi antara pantai timur dengan pantai barat	1
	F3	Jurang sosioekonomi antara masyarakat desa dengan bandar	1
	F4	Jurang sosioekonomi antara negeri	1
	F5	Bagi mencapai perpaduan/kesejahteraan kaum	1
	F6	Untuk membasmi kemiskinan	1
	F7	Menambah pendapatan	1
	F8	Meluaskan peluang pekerjaan tidak kira kaum	1
	F9	Penyusunan semula masyarakat	1
	F10	Untuk menghapuskan pengenalan kaum mengikut fungsi ekonomi	1
		[Mana-mana 4F x 1 m]	[4 m]
8 (b)	Terangkan langkah yang dilaksanakan dalam Dasar Ekonomi Baru bagi membasmi kemiskinan dan menyusun semula masyarakat. [8 x 1m]		
	F1	Meningkatkan taraf hidup rakyat	1
	H1a	Melibatkan penduduk di luar bandar dan di bandar	1
	H1b	Tumpuan kepada penduduk miskin luar bandar	1
	H1c	Terdiri daripada petani, pekebun getah dan kelapa, nelayan, buruh dan penduduk kampung	1
	H1d	Usaha pembangunan menerusi kegiatan Gerakan Koperasi yang sedia ada di luar bandar	1
	H1d	Program yang dilaksanakan dengan penerokaan tanah baharu, bantuan peralatan pertanian, khidmat nasihat, subsidi benih dan baja, kemudahan kredit, pemasaran dan pusat kemajuan peladang	
	H1e	Penduduk di bandar juga menghadapi kemiskinan	1
	H1f	Disebabkan pendapatan yang rendah dan masalah perumahan	1
	H1g	Usaha kerajaan untuk memajukan pelbagai jenis perindustrian dan perniagaan	1
	H1h	Membuka peluang pekerjaan lebih banyak	1
	H1i	Meningkatkan pendapatan golongan miskin pelbagai kaum	1
	H1j	Menyediakan kemudahan asas	1

[Lihat halaman sebelah

	C1	Pendidikan, bekalan air dan elektrik, jalan raya, bantuan biasiswa dan buku teks percuma, makanan tambahan kepada kanak-kanak dan program rumah murah	1
	F2	Rancangan Buku Hijau	1
	H2a	Dilancarkan oleh Tun Abdul Razak Hussien	1
	H2b	Pada 20 Disember 1974	1
	H2c	Rancangan ini untuk menambahkan pendapatan rakyat dan	1
	H2d	Menambah pengeluaran bahan makanan supaya cukup untuk keperluan negara	1
	H2e	Memberikan tumpuan kepada penggunaan tanah yang sepenuhnya	1
	H2f	Mengusahakan tanah dengan tanaman jangka pendek, perkebunan berkelompok, penternakan, pemasaran yang baik dan projek kecil yang lain	1
	F3	Peranan agensi kerajaan	1
	H3a	Mempelbagaikan kegiatan ekonomi yang boleh menambahkan pendapatan rakyat	1
	H3b	Membuka peluang pekerjaan yang lebih banyak untuk semua kaum	1
	H3c	Memberi bantuan dari segi peralatan, biji benih, kemudahan pinjaman dan khidmat nasihat	1
	H3d	Agensi Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia (LKIM)	1
	H3e	Ditubuhkan pada 1971	1
	H3f	Meningkatkan taraf hidup nelayan dan memodenkan industri perikanan	1
	H3g	Agensi Lembaga Beras dan Padi Negara (LPN)	1
	H3h	Ditubuhkan pada 1971	1
	H3i	Mengawal selia sektor padi dan beras serta menstabilkan harga padi	1
	H3j	Pada tahun 1994, LPN dikenali dengan BERNAS	1
	H3k	Agensi Lembaga Pertubuhan Peladang (LPP)	1
	H3l	Ditubuhkan pada tahun 1973	1
	H3m	Membantu pekebun kecil, petani dan peladang yang terlibat dalam kegiatan koperasi	1
	H3n	Agensi Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getag (RISDA)	1
	H3o	Ditubuhkan pada tahun 1973	1
	H3p	Membantu dalam penyelidikan dan penanaman semula getah	1

	F4	Lembaga Kemajuan Tanah Persekkutuan (FELDA) dan Pembangunan Tanah	1
	H4a	Pembukaan tanah baharu untuk pertanian dilakukan secara teratur	1
	H4b	Penduduk luar bandar yang miskin dipindahkan ke kawasan FELDA yang baru dibangunkan	1
	H4c	Diberi tanah seluas 10 ekar untuk diusahakan dengan tanaman kelapa sawit, getah dan rumah kediaman	1
	H4d	Terdapat juga kemudahan lain disediakan	1
	C4	Klinik, sekolah, pengangkutan dan koperasi FELDA	1
	H4e	FELDA juga menjalinkan kerjasama dengan kerajaan negeri	1
	H4f	Meneroka pembukaan tanah baharu untuk pertanian	1
	H4g	Di Sabah, kerjasama FELDA dengan Yayasan Sabah	1
	H4h	Membawa kepada pembukaan Felda Wilayah Sahabat (Lahad Datu) dan Felda Umas (Tawau)	1
	H4i	FELDA juga mengadakan kerjasama dengan Sarawak Land Consolidation and Rehabilitation Authority (SALCRA) untuk pembukaan ladang kelapa sawit	1
	H4j	Kilang kelapa sawit di Lunok Antu, Sri Aman milik SALCRA	1
	H4k	Kaum Cina dan India juga diberi peluang oleh FELDA untuk menjadi peneroka	1
	H4l	Terdapat FELDA yang menerima peneroka pelbagai kaum seperti Felda Lurah Bilut, Felda Keratong Pahang dan Felda Sendayan Negeri Sembilan	1
	F5	Pembangunan Wilayah	1
	H5a	Dijalankan dengan pembukaan tanah untuk industri getah dan kelapa sawit	
	H5b	Lembaga Kemajuan Johor Tenggara (KEJORA)	1
	H5c	Lembaga Kemajuan Terengganu Tengah (KETENGAH)	1
	H5d	Lembaga Kemajuan Pahang Tenggara (DARA)	1
	H5e	Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan (KESEDAR)	1
	H5f	Urban Development Authority (UDA) atau dikenali sebagai Perbadanan Pembangunan Bandar ditubuhkan pada tahun 1971	1
	H5g	Berperanan dalam sektor pembangunan industri dan pembangunan bandar baharu	1
	H5h	Pembukaan bandar baharu dan kawasan perindustrian di Bandar Tun Hussein Onn (Cheras) dan Bandar Baru Uda (Skudai)	1

	F6	Pemilik Modal Saham	1
	H6a	Kaum bumiputera ketinggalan dalam pemilikan saham syarikat perdagangan.	1
	H6b	Membawa kepada perbezaan taraf hidup dan jumlah pendapatan antara kaum bumiputera dan bukan bumiputera	1
	H6c	Usaha dilakukan untuk menambah pemilikan modal saham bumiputera dalam sektor korporat	1
	H6d	mewujudkan Masyarakat Perdagangan dan Perindustrian Bumiputera (MPPB) melalui penubuhan Permodalan Nasional Berhad (PNB) pada 17 Mac 1978	1
	H6e	Amanah Saham Nasional (ASN) dan Amanah Saham Bumiputera (ASB) dilancarkan	1
	H6f	Memudahkan kaum bumiputera memiliki saham dalam syarikat berhad	1
	H6g	Kaum bukan bumiputera turut diberi peluang dalam pemilikan modal saham dengan pengenalan Amanah Saham Malavsia	1
	F7	Pengenalan Industri Kecil dan Sederhana (IKS)	1
	H7a	Merujuk industri pembuatan barangan menggunakan modal yang kecil dan tenaga kerja yang tidak ramai	1
	H7b	Usaha ini bagi memperbaiki taraf hidup rakyat serta menambah daya pengeluaran dan pendapatan	1
	H7c	Industri ini meliputi kraf tangan, makanan, pakaian dan inap desa	1
	H7d	Antara IKS yang berjaya termasuklah Best Farm Co., Nurul Food Industry Enterprise, Ramly Food Processing Sendirian Berhad dan Faiza Marketing Sendirian Berhad	1
	H7e	Pinjaman, insentif dan nasihat diberikan melalui Bank Bumiputra (1965), Perbadanan Nasional Berhad (1969), Bank Pertanian Malaysia (1969) yang kini dikenali sebagai Agrobank, Skim Pinjaman Khas Pertanian (1970) dan Amanah Ikhtiar Malaysia (1987)	1
	F8	Pendidikan tenaga kerja mahir	1
	H8a	Melahirkan tenaga kerja mahir yang mampu menampung keperluan dalam bidang pertanian dan perindustrian	1
	H8b	Asas kepada latilian kemahiran ini diberikan sejak di bangku sekolah melalui mata pelajaran Kemahiran Hidup	1
	H8c	Pendidikan menengah atas dibahagikan kepada dua jurusan, iaitu akademik dan vokasional	1

	H8d Bagi memenuhi keperluan ini, sekolah teknik dan vokasional, Maktab Perguruan Teknik, politeknik, Universiti Teknologi Malaysia dan Universiti (Institut) Teknologi Mara ditubuhkan H8e Politeknik Ibrahim Sultan Pasir Gudang Johor, Kolej Vokasional Taiping Perak, dan Pusat Latihan Teknologi Tinggi (ADTEC), Shah Alam Selangor H8f Kursus kemahiran ditawarkan dalam pelbagai bidang untuk menampung permintaan terhadap tenaga kerja mahir H8g Pekerja mahir dapat meningkatkan taraf hidup dan pendapatan melalui kemahiran yang dimiliki [Mana-mana 8F x 1 m]	1 1 1 1 [8 m]
8 (c)	Baca infografik berikut. Huraikan mesej yang terkandung dalam poster tersebut dan berikan langkah dalam mengukuhkan lagi kejayaan ekonomi negara pada masa kini [8 x 1m]	
	Aras 4 Pengetahuan dan pengalaman sangat jelas Bukti/ contoh sangat sesuai Membuat inferens yang tepat Jawapan yang sangat mendalam/ terperinci Komunikasi/ pengolahan sangat menarik Menunjukkan kematangan	

[Lihat halaman sebelah

	Contoh : Mesej M – Ekonomi negara kukuh melalui pertumbuhan pada suku ke-2 dengan mencapai 5.9% M – Asas ekonomi negara terus kukuh berbanding pada suku pertama dengan mencapai 4.2% M - Kadar pengangguran turut mencatat penurunan kepada 3.2% sehingga Ogos 2024 M – Inflasi pada Ogos 2024 juga berada pada tahap yang terkawal iaitu 1.9% M – Pelaburan yang diluluskan, perdagangan dan indeks pengeluaran perindustrian juga menunjukkan prestasi yang lebih kukuh M – Sistem kewangan yang teguh turut menyumbang kepada peningkatan nilai ringgit Malaysia Langkah L – Kestabilan politik bagi memastikan kerancakan perancangan ekonomi lebih konsisten bagi menarik pelaburan asing dan juga tempatan L – Meningkatkan sistem ekonomi melalui pengukuhan ekonomi digital seperti perniagaan e-dagang L – Pembangunan infrastruktur dengan memperluaskan jaringan perhubungan, pengangkutan, pelabuhan dan jaringan akses internet berkelajuan tinggi L – Pembangunan modal insan melalui peningkatan kualiti pendidikan dan kemahiran bagi melahirkan tenaga kerja mahir. [Mana-mana 8 x 1 m]	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 [8 m]
--	--	--

PERATURAN PEMARKAHAN SOALAN ESEI			
Soalan	Perincian		Markah
9 (a)	Jelaskan sejarah penubuhan ASEAN. [4 x 1m]		
	F1	Bermula penubuhan Persatuan Negara-Negara Asia Tenggara (ASA)	1
	F2	Merupakan gabungan pertama melibatkan Malaysia/Filipina/Thailand	1
	F3	MAPHILINDO diwujudkan antara Malaysia/Filipina/Indonesia pada tahun 1963	1
	F4	Bertujuan menyelesaikan isu pembentukan Malaysia	1
	F5	MAPHILINDO gagal mencapai matlamat	1
	F6	ASEAN diwujudkan pada 8 Ogos 1967	1
	F7	Untuk meningkatkan semangat setia kawan dan keserantauan	1
	F8	Pada awal dianggotai lima negara	1
	F9	Malaysia / Indonesia / Singapura / Filipina / Thailand	1
	F10	ASEAN menerima lima lagi anggota baharu	1
	F11	Brunei / Myanmar / Laos / Kemboja / Vietnam	1
	F12	Penubuhan ASEAN dianggap sebagai kejayaan cemerlang terhadap dasar luar Malaysia	1
	[Mana-mana 4F x 1 m]		[4 m]
9 (b)	Malaysia telah menunjukkan komitmen berterusan dalam membentuk kerjasama ekonomi dan sosial dengan ASEAN. Buktikan. [8 x 1m]		
		Ekonomi	1
	F1	Projek Industri ASEAN (AIP)	1
	H1a	Projek pengeluaran baja urea	1
	H1b	Indonesia (1984) / Malaysia (1986)	1
	H1c	Pengeluaran baja fostat / kuprum di Filipina	1
	H1d	Penghasilan serbuk soda di Thailand	1
	F2	Malaysia menyokong konsep integrasi ekonomi ASEAN	1
	H2a	Mewujudkan pasaran tunggal ASEAN yang bebas	1
	H2b	Malaysia menawarkan pemotongan cukai ke atas pelbagai produk keluaran negara anggota ASEAN	1
	H2c	Di bawah Skim Keutamaan Perdagangan (SKP)	1
		Sosial	
	F3	Penubuhan Pertubuhan Menteri-Menteri Pendidikan Asia Tenggara (SEAMEO)	1
	H3a	Kerjasama dalam Pendidikan / pertukaran pelajar	1

[Lihat halaman sebelah

	H3b	Pembinaan Pusat Serantau Pendidikan Untuk Sains dan Matematik (RESCAM) di Pulau Pinang	1
	F4	Kerjasama dalam bidang kebudayaan	1
	H4a	Festival kebudayaan / Tabung Kebudayaan	1
	F5	Kerjasama dalam bidang sukan	1
	H5	Penganjuran Sukan SEA	1
		[Mana-mana 8F x 1 m]	[8 m]
9 (c)	Baca petikan berikut. Presiden Perhimpunan Antara Parlimen ASEAN (AIPA), Tan Sri Johari Abdul berkata, rantau ini mesti kekal bebas daripada pengaruh kuasa besar luar, selain mengamalkan penyelesaian secara damai terhadap sebarang pertikaian dalaman. “Sudah tentu sebagai negara-negara ASEAN, kita mahu pertahankan kestabilan kerana kita berada dalam zon keamanan, kebebasan dan berkecuali. ASEAN perlu terus menjadi contoh kepada dunia dalam menyelesaikan konflik serantau secara kolektif tanpa campur tangan asing, berteraskan semangat saling menghormati dan kerjasama erat sesama anggota. pendekatan ‘cara Asia’ yang berhemah dan berdisiplin terbukti berkesan dalam mengekalkan keharmonian serta mencerminkan kematangan ASEAN dalam mengurus perbezaan pendapat. ASEAN turut mengambil tanggungjawab moral untuk menyuarakan kebimbangan terhadap ketegangan global termasuk situasi di Ukraine dan Gaza. Di Gaza, kita menyeru agar gencatan senjata diteruskan dan bantuan kemanusiaan tidak disekat. Sumber diubah suai : Utusan Malaysia, 26 Mei 2025 Beri mesej anda kepada pemimpin negara agar keamanan dan keselamatan negara ASEAN sentiasa terjamin. [8 x 1m]		
	Aras 4 Pengetahuan dan pengalaman sangat jelas Bukti/ contoh sangat sesuai Membuat inferens yang tepat Jawapan yang sangat mendalam/ terperinci Komunikasi/ pengolahan sangat menarik Menunjukkan kematangan Contoh : Mengamalkan penyelesaian secara damai Bagi mengekalkan kestabilan negara Tidak campur tangan konflik negara lain Mengelakkan isu menjadi lebih besar Memilih untuk menghormati/kerjasama erat dengan negara lain Mencerminkan kematangan dalam mengurus perbezaan pendapat		1 1 1 1 1 1

	Untuk elak peperangan	1
	Yang hanya membawa kepada kehancuran/kematian	1
	Pemimpin harus mencapai kata sepakat	1
	Mengambil tanggungjawab moral	1
	Menyeru agar gencatan senjata diteruskan	1
	Buang sikap mementingkan diri	1
	Berusaha membawa keamanan kepada semua	1
	[Mana-mana 8 x 1 <i>m</i>]	[8 <i>m</i>]

PERATURAN PEMARKAHAN TAMAT